

DECIZIE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Gervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Tamara Alexeenco împotriva Preturii sectorului Centru, mun.Chișinău, persoane terțe Raisa Timofei, Vasile Lesnic, Ana Lesnic privind anularea actului administrativ, obligarea autorității publice să emită actul administrativ individual și încasarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Valeriu Dumitriu, în interesele apelantei Tamara Alexeenco, împotriva hotărârii din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 05 iunie 2018 Tamara Alexeenco a adresat în instanță cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Centru, mun.Chișinău, solicitând recunoașterea ilegalității răspunsului Preturii sectorului Centru, mun.Chișinău nr. A-523/18 din 07 mai 2018, obligarea pârâtului să examineze cererea din 04 aprilie 2018, conform cerințelor înaintate în cerere, cu pronunțarea asupra tuturor circumstanțelor, probelor, înscrisurilor anexate la cerere, încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 07 septembrie 2018 Tamara Alexeenco a depus cerere privind completarea temeiului acțiunii, circumstanțelor, cât și a pretențiilor accesorii, solicitând recunoașterea ilegalității răspunsurilor Preturii sectorului Centru, mun.Chișinău nr. A-523/18 din 07 mai 2018, nr. A-771/1/18 din 02 iulie 2018, nr. A-511/3/18 din 18 iunie 2018, nr.A-771/18 și nr. A-936 din 10 august 2018; obligarea pârâtului să examineze cererea din 04 aprilie 2018, cererea din 18 iunie 2018 și cererea din 03 august 2018, conform competenței, obiectiv, complet și sub toate aspectele prevăzute de lege;

încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei, cât și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7500 de lei.

Totodată, prin cererea menționată a fost indicați în calitate de intervenienți accesorii Ana Lesnic, Vasile Lesnic, Raisa Timofei (f.d. 51-54).

Prin hotărârea din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea înaintată de Alexeenco Tamara a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 170, 179-182).

La 11 august 2020 Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu, a expediat, prin intermediul poștei electronice, în adresa instanței de fond, apelul nemotivat împotriva hotărârii din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, rezervându-și dreptul de a înainta cerere de apel motivată după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată (f.d. 176-177, 178).

Prin încheierea din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Valeriu Dumitriu, în interesele apelantei Tamara Alexeenco, împotriva hotărârii din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 191-192).

La data de 01 octombrie 2020 Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu, a înregistrat la Curtea de Apel Chișinău apelul motivat împotriva hotărârii din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 194-197).

La 19 octombrie 2020 Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu a depus recurs împotriva încheierii din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d. 204-206).

În motivarea recursului a indicat că la 11 august 2020 a fost depus apelul nemotivat. La 22 septembrie 2020 apelanta a luat cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond, fapt confirmat prin plicul poștal datat cu 21 septembrie 2020 și scrisorii de însoțire nr.13197 din 02 septembrie 2020. La 01 octombrie 2020 avocatul Valeriu Dumitriu a depus apel motivat, înregistrat sub nr. 9537.

Consideră concluzia instanței de apel privind inadmisibilitatea apelului, din motivul nedeunerii apelului motivat în termenul stabilit de lege, ca fiind prematură or, la materialele cauzei lipsește proba, precum că hotărârea motivată a fost recepționată la 21 august 2020. Totodată din copia înscrisului din poșta electronică de la f.d. 183 nu rezultă că hotărârea a fost recepționată.

Recurenta a menționat că termenul de 30 de zile a început să curgă la 23 septembrie 2020 și a expirat la 23 octombrie 2020, iar cererea de apel a fost depusă la 01 octombrie 2020, în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. Prin urmare, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 28 septembrie 2020 nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 28 septembrie 2020, care a fost recepționată de către recurent conform avizului de recepție a corespondenței la 08 octombrie 2020 (f.d. 199). Prin urmare, recursul depus de Tamara Alexeenco,

reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu, la 19 octombrie 2020 este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de avocatul Dumitriu Valeriu, în interesele apelantei Tamara Alexeenco, a fost declarată inadmisibilă deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 04 august 2020 (f.d. 170). La 05 august 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa părților la proces dispozitivul hotărârii (f.d. 171-172). La 11 august 2020 Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu, a expediat, prin intermediul poștei electronice, în adresa instanței de fond, apelul nemotivat împotriva hotărârii din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, rezervându-și dreptul de a înainta cerere de apel motivată după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată (f.d. 176-177, 178).

Concomitent, din materialele dosarului instanța de recurs reține că, hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 august 2020 a fost expediată în adresa avocatului Valeriu Dumitriu, care reprezintă interesele Tamarei Alexeenco, prin intermediul poștei electronice la 21 august 2020 (f.d. 183), cât și prin intermediul oficiului poștal la 02 septembrie 2020 (f.d. 185-187). Instanța menționează că hotărârea motivată a fost expediată avocatului Valeriu Dumitriu pe adresa de e-mail eirbmetpes@mail.ru (f.d. 183), adresă de e-mail de pe care și avocatul Valeriu Dumitriu a expediat în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani apelul nemotivat la 11 august 2020 (f.d. 176-177).

Cu referire la argumentul recurenței precum că instanța de apel a stabilit eronat termenul de 30 de zile necesar pentru depunerea apelului motivat până la 21 septembrie 2020 or, expedierea hotărârii motivate prin poșta electronică, nu poate fi apreciată ca notificarea hotărârii motivate, la dosar lipsind confirmarea recepționării, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Astfel, în contextul prevederilor art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În același timp art. 33 din Codul administrativ, prevede că comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Prin urmare, se atestă că hotărârea motivată din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată avocatului Valeriu Dumitriu prin intermediul poștei electronice la 21 august 2020, însă apelul a fost depus la 01 octombrie 2020, contrar art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, ceea ce denotă că a fost depus peste termenul de 30 de zile de la notificare. Aici instanța de recurs menționează că modalitatea de expediere a actelor judecătorești prin intermediul poștei electronice, este o modalitate prevăzută de lege și corespunde principiului de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Prin urmare, argumentele invocate în acest sens de către recurent, instanța le apreciază ca fiind neîntemeiate și declarative.

Faptul că hotărârea motivată a fost expeditată de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și prin intermediul oficiului poștal, nu oferă dreptul părții de a calcula termenul de depunere a apelului motivat din data recepționării hotărârii pe suport de hârtie or, art. 232 alin.(2) din Codul administrativ prescrie că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, care în prezentul caz a avut loc la 21 august 2020 prin intermediul poștei electronice.

În acest context completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că avocatul Valeriu Dumitriu, recepționând la 21 august 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul specializat reține că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de

cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Tamara Alexeenco, reprezentată de avocatul Valeriu Dumitriu.

Se menține încheierea din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh